

Mini-OPS

Luokka 6

Tämä asiakirja on tiivistelmä opetussuunnitelman keskeisistä sisällöistä ja arvioinnin perusteista.

Laukaan perusopetuksen OPS on kokonaan luettavissa osoitteessa:

<https://peda.net/laukaa/pops>

OPETUSSUUNNITELMA PERUSTUU OPPIMISKÄSITYKSEEN, JONKA MUKAAN OPPILAS ON AKTIIVINEN TOIMIJÄ.

- Oppilas asettaa tavoitteita ja ratkaisee ongelmia sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa.
- Myönteiset tunnekokemukset, oppimisen ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista.
- Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa toisten oppilaiden, opettajien ja muiden aikuisten sekä eri yhteisöjen ja oppimisympäristöjen kanssa.
- Oppiminen on yksin ja yhdessä tekemistä, ajattelemista, suunnittelua, tutkimista ja näiden prosessien monipuolista arvioimista.
- Oppilaita ohjataan myös ottamaan huomioon toimintansa seuraukset ja vaikutukset muihin ihmisiin ja ympäristöön.
- Yhdessä oppiminen edistää oppilaiden luovan ja kriittisen ajattelun ja ongelmanratkaisun taitoja sekä kykyä ymmärtää erilaisia näkökulmia.
- Oppiminen on monimuotoista ja sidoksissa opittavaan asiaan, aikaan ja paikkaan.
- Oppimaan oppimisen taitojen kehittyminen on perusta tavoitteelliselle ja elinikäiselle oppimiselle.
- Tietojen ja taitojen oppiminen on kumuloituvaa ja se vaatii usein pitkäaikaista ja sinnikästä harjoittelua.
- Oppimisprosessin aikana vahvistetaan oppilaan minäkuvaa sekä pystyvyyden tunnetta ja itsetuntoa
- Monipuolisen myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen

PERUSOPETUKSEN ARVOPOHJA

- Oppilaan ainutlaatuisuus ja oikeus hyvään opetukseen
- Ihmisyys, sivistys, tasa-arvo ja demokratia
- Kulttuurinen moninaisuus rikkautena
- kestävän elämäntavan välttämättömyys

LAAJA-ALAISET OPPIMISEN TAVOITTEET

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Laaja-alaisen osaamisen lisääntynyt tarve nousee ympäröivän maailman muutoksista. Ihmisenä kasvamisen, opiskelu, työnteke sekä kansalaisena toimiminen nyt ja tulevaisuudessa edellyttävät tiedon- ja taidonalat ylittävää ja yhdistävää osaamista.

Arvot, oppimiskäsitys ja toimintakulttuuri luovat perustan osaamisen kehittymiselle. Kukin oppiaine rakentaa osaamista oman tiedon- ja taidonalansa sisältöjä ja menetelmiä hyödyntäen.

1. Ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1)
2. Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2)
3. Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3)
4. Monilukutaito (L4)
5. Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5)
6. Työelämätaidot ja yrittäjäyys (L6)
7. Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen (L7)

OPPIAINEIDEN KESKEISET TAVOITTEET, SISÄLLÖT JA ARVIOINTI KUUDENNELLA LUOKALLA.

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Hyvän osaamisen kriteerit äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineessa vuosiluokalla 6

- esittää ajatuksiaan ja ilmaisee mielipiteensä itselleen tutuissa viestintäympäristöissä
- hyödyntää äänenkäytön, viestien kohdentamisen ja kontaktinoton taitoja erilaisissa vuorovaikutustilanteissa, osaa muunnella viestintätapaansa tilanteen mukaan ja pyrkii ottamaan muiden näkökulmat huomioon
- osaa käyttää kokonaisilmaisun keinoja omien ideoidensa ja ajatustensa ilmaisemiseen ryhmässä, osaa pitää lyhyen valmistellun puheenvuoron tai esityksen sekä osallistuu draamatoimintaan
- ottaa vastaan palautetta omasta toiminnasta ja antaa palautetta muille
- lukee sujuvasti monimuotoisia tekstejä ja käyttää tekstinymmärtämisen perusstrategioita sekä osaa tarkkailla ja arvioida omaa lukemistaan
- tunnistaa joitakin kertovien, kuvaavien, ohjaavien ja yksinkertaisten kantaa ottavien tekstien kielellisiä ja tekstuaalisia piirteitä
- osaa käyttää tekstien tulkintataitoja oman ajattelunsa sekä sana- ja käsitevarastonsa kehittämiseen
- käyttää tiedonhankinnassaan mediaa ja eri tekstiympäristöjä sekä tilanteeseen sopivia strategioita ja osaa jossain määrin arvioida tietolähteiden luotettavuutta
- tuntee jonkin verran lapsille ja nuorille suunnattua kirjallisuutta, mediatekstejä ja muita tekstejä ja osaa jakaa kokemuksiaan, myös monimediaisessa ympäristössä

- ilmaisee kokemuksiaan ja ajatuksiaan monimuotoisten tekstien avulla
- osaa ohjatusti käyttää kertomiselle, kuvaamiselle ja yksinkertaiselle kanta-aottavalle tekstille tyypillistä kieltä
- osaa otsikoida tekstinsä, jakaa sen kappaleisiin ja kiinnittää huomiota sanavalintoihin
- kirjoittaa sujuvasti ja selkeästi käsin ja on omaksunut tarvittavia näppäintaitoja
- tuntee kirjoitetun kielen perusrakenteita ja oikeinkirjoituksen perusasioita ja käyttää niitä oman tekstinsä tuottamiseen
- tuntee ja osaa kuvailla tekstien tuottamisen perusvaiheita, osaa arvioida omia tekstejään ja tuottaa tekstejä vaihteittain yksin ja muiden kanssa sekä antaa ja vastaanottaa palautetta
- osaa merkitä lähteet tekstin loppuun, ymmärtää, ettei saa esittää lainaamaansa tekstiä omanaan ja tietää verkossa toimimisen eettiset periaatteet
- tekee havaintoja ja osaa kuvailla tekstien kielellisiä piirteitä ja käyttää oppimiaan käsitteitä puhuessaan ja kirjoittaessaan niistä
- lukee sovitut lapsille ja nuorille suunnatut kirjat, keskustelee ja jakaa kokemuksiaan lukemistaan kirjoista
- osaa kuvailla havaitsemiaan yhtäläisyyksiä ja eroja eri kielten ja kulttuurien välillä
- osaa kertoa itseään kiinnostavasta media- ja kulttuuritarjonnasta
- osallistuu omien esitysten suunnitteluun ja esittämiseen.

MATEMATIIKKA

- Pyöristäminen ja tuloksen suuruusluokan arviointi desimaaliluvuilla ja luonnollisilla luvuilla
- Peruslaskutoimitukset desimaaliluvuilla.
- Murtoluvun kertominen ja jakaminen luonnollisilla luvuilla
- Prosentin käsite
- Prosentin, murtoluvun ja desimaaliluvun yhteys.
- Prosenttilaskuja arkielämän tilanteista
- Lukujonotaidot ja säännönmukaisuuksien ymmärtäminen
- Geometrian käsitteiden oppiminen ja harjoittelu ja luokittelu.
- Mittakaava
- Piirin, pinta-alan ja suorakulmaisen särmiön tilavuuden laskeminen
- Yksikkömuunnokset yleisimmillä mittayksiköillä
- Taulukoiden ja diagrammien lukutaito

Mahdollisuuksien mukaan/tiivistetysti opiskeltavia sisältöjä:

- **Graafinen ohjelmointiympäristö**
- **negatiiviset luvut – kokonaan seiskalle**
- **Kolmioviivaimen, harpin ja viivaimen käyttö**
- **Koordinaatisto**
- **Todennäköisyyslaskennan alkeet**
- **kertaus-harjoitus -pelitunteja ja ohjelmointia vähemmälle**

YMPÄRISTÖOPPI

- identiteetti
- laitteiden toimintaperiaatteet ja rakenteet
- arjen teknologiaa
- Aasia
- muut maanosat
- maa- ja kallioperä
- materiaalit ja aineet
- elämää metsissä ja soilla
- yhteyttäminen
- energia
- ilmastonmuutos
- ihmiskunnan globaali hyvinvointi
- kestävä kehitys
- kotiseutuun tutustuminen

ENGLANTI

Oppilaan tulee hallita 6. luokan jälkeen:

- yleisimpien arkikielen verbien yleispreesens ja kestopreesens (kertaus)
- imperfektin säännöllisiä ja epäsäännöllisiä verbejä, myönteiset, kielteiset ja kysymyslauseet
- substantiivien yksikkö- ja monikkomuotoja ja artikkelien a, an ja the käyttö kerrataan
- persoona-, osoitus- ja indefiniittipronominien käyttö kerrataan
- prepositioiden käyttö liikkeen -, paikan - ja ajanilmaisuuksissa
- lyhyiden ja pitkien adjektiivien vertailu
- tutustutaan SPOTPA-sanajärjestykseen
- tutustutaan perfektiin

RUOTSI

Ruotsin opiskelu alkaa Laukaassa vuosiluokalla 6. Noudatamme valtakunnallisen OPSin perusteita alla olevin tarkennuksin. Tavoitteet ja keskeiset sisällöt ovat valtakunnallisen OPSin mukaiset alla olevin tarkennuksin.

Rakenteista on tavoitteena opetella ainakin:

- substantiivit: taivutus ja käyttö yksikössä ja monikossa
- adjektiivien taivutus
- verbit: apuverbit, perusmuoto ja preesens, olla-verbit (är ja har)
- pronominit: persoonapronominit, yksikön omistuspronominit
- numeraalit: lukusanat
- päälauseen sanajärjestys
- kysymyssanat ja kysymyslauseen sanajärjestys
- prepositioita

USKONTO

- VT ja UT syventäen
- Kristinuskon synty, kristillisen kirkon historiaa
- Hengellinen musiikki, laulut, virret ja rukoukset
- Uskontunnustus
- Kirkkovuosi
- Muut kristilliset seurakunnat – suvaitsevaisuus
- Suuret maailmanuskonnot
- Luokkatovereiden ja lähiympäristön uskonnollinen elämä
- Vapaus ja vastuu
- Yhteisvastuu, lähetystyö
- Kristillinen etiikka syventäen
- Tunnetaidot ja arkipäivän etiikka
- Ajankohtaiset ja oppilaiden omaan elämään liittyvät ilmiöt ja pohdinnat

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

- Oma suhtautuminen tulevaisuuteen: optimismi, realismi, pessimismi
- Omat vaikutusmahdollisuudet tulevaisuuteen
- Kulttuurin käsite
- Tutustuminen suomalaiseen kulttuuriin; suomalaiset suurhenkilöt
- Kulttuurianalyysin alkeita oppilaita lähellä olevia ilmiöitä tarkastelemalla
- YK:n toiminta, erityisesti ihmisoikeuksien julistus
- Oikeudet ja velvollisuudet kotona ja koulussa
- Ihminen ajattelevana olentona; filosofian perusteita
- Ihmisen kehitysvaiheet
- Kuluttaminen, raha ja elintaso

HISTORIA

- Keskiaika
- Uuden ajan murrosvaihe
- Suomi osana Ruotsia

YHTEISKUNTAOPPI

Kaikissa sisältöalueissa syvennetään neljännellä luokalla käsiteltyjä asioita seuraavin lisäyksin.

- mainokset
- oikeudet ja velvollisuudet
- laki
- kunnallinen päätöksen teko

- kunnan järjestämät palvelut
- lapset mukana päätöksenteossa
- yrittäjyys luo työpaikkoja
- perheen rahankäyttö
- rahankäytön suunnittelu
- laina
- verot ja verorahojen käyttö

TAITO- JA TAIDEAINEET sekä LISÄTIETOA KAIKISTA ALAKOULUSSA OPETETTAVISTA OPPIAINEISTA:

- oppiainekohtaiset tavoitteet löytyvät seuraavasta osoitteesta:
https://peda.net/laukaa/pops/luku13/13-4_oppiaineet

NUMEROARVIOINNIN PERUSTEET LUOKAT 4 - 6

Näiden kriteerien tarkoituksena on yhtenäistää koulun arviointia. Suoritukset arvioidaan suhteessa oppilaiden kehitystasoon ja opetussuunnitelman tavoitteisiin. Yleiset kriteerit kuvaavat oppilaan opintomenestystä arvosanoilla 4 - 10. Numeroarvostelussa työskentelytaidot arvioidaan osana oppiaineen arviointia. Nämä kriteerit esitellään oppilaille ja heidän huoltajilleen lukuvuoden alussa.

Erinomainen (10)

- Oppilas on saavuttanut oppiaineen tavoitteet täysin ja pystyy hyödyntämään ja soveltamaan oppimaansa töissään ja tehtävissään. Hän kykenee kriittiseen ajatteluun ja ongelmanratkaisuun. Hän työskentelee oma-aloitteisesti ja tavoitteellisesti sekä osallistuu rakentavasti oppituntien kulkuun. Hän suoriutuu erinomaisesti tehtävistään, on aktiivinen oppija ja käyttää oppisisältöjen ulkopuolista tietoa oppiaineen aihepiiristä tai osoittaa erityistä harrastuneisuutta.

Kiitettävä (9)

- Oppilas on saavuttanut oppiaineen keskeiset tavoitteet kiitettävästi ja pystyy yleensä hyödyntämään ja soveltamaan oppimaansa töissään ja tehtävissään. Hän työskentelee oma-aloitteisesti ja itsenäisesti. Hän suoriutuu hyvin tehtävistään ja osallistuu aktiivisesti oppituntien kulkuun. Hän on kiinnostunut oppiaineesta.

Hyvä (8)

- Oppilas on saavuttanut oppiaineen keskeiset tavoitteet ja pystyy usein hyödyntämään oppimaansa töissään ja tehtävissään. Hän työskentelee yleensä itsenäisesti ja vastuullisesti. Hän tekee työnsä hyvin ja osallistuu oppituntien kulkuun rakentavasti.

Tyydyttävä (7)

- Oppilas on saavuttanut oppiaineen keskeiset tavoitteet, muuta hän pystyy vain ajoittain hyödyntämään oppimaansa töissään ja tehtävissään. Hän selviytyy perustehtävistä. Hänen työskentelynsä on ajoittain vaihtelevaa ja passiivista.

Kohtalainen (6)

- Oppilas on saavuttanut oppiaineen keskeiset tavoitteet puutteellisesti ja pystyy vain harvoin hyödyntämään oppimaansa töissään ja tehtävissään. Hänen työskentelynsä on passiivista ja hänen selviytymisensä perustehtävistä tuottaa vaikeuksia. Hän osallistuu oppituntien kulkuun harvoin.

Välttävä (5)

- Oppilas on saavuttanut vain joitakin oppiaineen keskeisistä tavoitteista. Hänen työskentelynsä on erittäin passiivista ja hänen on vaikea selviytyä perustehtävistä. Hän osallistuu oppituntein kulkuun vain harvoin ja asenne koulutyöhön on melko kielteinen.

Hylätty (4)

- Oppilaan työskentely on heikkoa ja tuesta huolimatta hän ei ole saavuttanut oppiaineen keskeisiä tavoitteita. Oppilas on erittäin passiivinen ja suhtautuu välinpitämättömästi tai kielteisesti koulutyöhön. Hän ei selviydy perustehtävistä.
- Vuosiluokan oppimäärään sisältyvät opinnot hyväksytysti suorittanut oppilas siirtyy seuraavalle luokalle. Jos oppilaalla ei ole hyväksyttyä suoritusta jostakin aineesta, varataan hänelle mahdollisuus lukuvuoden päätyttyä osoittaa saavuttaneensa hyväksytyt tiedot ja taidot hylätyssä aineessa. Mikäli oppilas ei ole suorittanut opintoja hyväksytysti tai jos se on yleisen koulumenestyksen vuoksi tarkoituksenmukaista, oppilas voidaan jättää luokalle. Oppilaan huoltaja voi tehdä esityksen oppilaan jättämisestä yleisen koulumenestyksen vuoksi vuosiluokalle.